

”DEN STRÅLANDE SKÖNHETEN”

“Andlig skönhet som ortodoxa kyrkans sanningskriterium i
Pavel Florenskijs
‘Sanningens pelare och grundval’

”Den andliga skönheten kan endast komma asketen* till del, den absolut renhjärtade. Endast asketen kan bli transparent så att den Treenige Gudens egen strålande skönhet kan lysa genom honom.”

”Varför är askesen nödvändig? Den tar bort syndens slöja, gör hjärtat rent: ‘De renhjärtade skall se Gud’. Den återställer människan till sitt ursprung som Guds avbild, strålande av skönhet. Den möjliggör gemenskap med Gud och förening med hela skapelsen, bereder mark för den Helige Anden, som kröner asketen med skönheten.”

“Vad kännetecknar enligt Florenskij skönheten själv? ‘Beauty, as a certain manifestation or disclosure of that which is objective, is essentially connected with light, for everything is precisely light. (...) Thus if beauty is precisely manifestation and manifestation is precisely light, then I repeat, beauty is light, and light is beauty. Absolute light is absolutely beautiful. It is Love in its perfection (...)’ Florenskij, som ju verkade i den ryska religiösa miljö där hesykasmen var så levande, betecknar det naturligt vis som Tabors ljus. Det är den Treenige Gudens ljus, Sanningens ljus, som med Jesu födelse tändes i världen.

Härom vittnar hela liturgin och mängder av hymner, påpekar han, och tillägger att den heliga liturgin ju formats av genuint andliga människor med erfarenhet av Guds ljus. Ljuset är i sig själv vackert, men gör också allt som blir upplyst av det vackert. Tabors ljus förvandlar helgonets kropp och gör den strålande.”

”Hos asketen lyfts syndens slöja undan så att han förmår se den ursprungliga, ofördärvade, fullkomliga skapelsen – som Florenskij kallar Sofia** – lysande vacker. Därför älskar han allt skapat: människan och hennes fysiska kropp, djuren, naturen, kosmos. Han drabbas av en häftig kärlek till alla levande varelser och ett intensivt medlidande med dem, uthärdar inte att något skapat tillfogas skada eller smärta.”

”Den renhjärtade människan har genom askes återställt Guds avbild i henne och hon blir en spegelbild av Guds egen strålande skönhet.”

”Med sin strålande skönhet uppenbarar de stora asketerna, helgonen, staretserna den ”sanna kyrkligheten”, det kyrkliga livets mysterium.”

* Asketism - metodisk övning i att övervinna sin lägre, egocentriska natur för att vinna Gudslighet.

** (Teo) Sofia - (Guds) Visdom